

МЕДИКАМЕНТОЗНА ТЕРАПІЯ ДЕПРЕСІЇ: У ФОКУСІ АНТИДЕПРЕСАНТИ ГРУПИ СЕЛЕКТИВНИХ ІНГІБІТОРІВ ЗВОРОТНОГО ЗАХОПЛЕННЯ СЕРОТОНІНУ

Марченко А.

Тернопільський національний медичний університет
імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України
м. Тернопіль, Україна
marchenko_asp@tdmu.edu.ua

Актуальність. Згідно з даними ВООЗ [1], депресивний розлад є поширеним психічним розладом. Основними лікарськими засобами (ЛЗ) для терапії цієї патології є антидепресанти. При цьому, окремі групи ЛЗ мають особливості клінічного використання в лікуванні хворих.

Мета дослідження. Теоретичний аналіз доказової бази клінічної ефективності застосування лікарських засобів групи селективних інгібіторів зворотного захоплення серотоніну (СІЗЗС) для медикаментозного лікування депресії.

Методи дослідження. Системний підхід, контент-аналіз, порівняння, узагальнення, декомпозиції, бібліосемантичний, структурно-логічний метод.

Результати дослідження. Згідно з рекомендаціями, наведеними у Настанові 00721 «Медикаментозне лікування депресії», СІЗЗС вказані як препарати першої лінії для лікування депресії [2]. Щодо обґрунтування використання СІЗЗС, слід зазначити, що за співвідношенням ефективність/безпечність вони відповідають критеріям, що дозволяють їх використовувати для лікування атипових, меланхолічних, сезонних депресивних станів у хворих різних категорій. Інгібітори зворотного захоплення серотоніну часто є препаратами першого вибору завдяки легкості їх використання, малій кількості побічних дій [2].

В Україні наявний уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Депресія (легкий, помірний, тяжкий депресивні епізоди без соматичного синдрому або з соматичним синдромом, рекурентний депресивний розлад, дистимія», в якому СІЗЗС названі ЛЗ першої лінії для надання первинної та вторинної медичної допомоги [3].

Також, українські навчальні видання (посібники) надають подібні рекомендації: антидепресанти з групи СІЗЗС ефективно застосовують у якості монотерапії при адаптаційних розладах, де основним показанням для призначення є депресивна і тривожно-депресивна симптоматика, затяжний перебіг, ознаки гіпотимії, соматизація афекту, поглиблення мотиваційно-вольових розладів [4].

Висновок. Антидепресанти групи СІЗЗС рекомендовані як ЛЗ першої лінії для надання первинної та вторинної медичної допомоги для лікування атипових, меланхолічних, сезонних депресивних станів у хворих різних категорій.

Список використаних джерел:

1. Депресивний розлад (депресія). Всесвітня Організація Охорони здоров'я: веб-сайт. URL: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/depression> (дата звернення 12.07.2024).

2. Настанова 00721. Медикаментозне лікування депресії. (Настанови на засадах доказової медицини. Створені DUODECIM Medical Publications, Ltd.). Міністерство охорони здоров'я України: веб-сайт. URL: <https://guidelines.moz.gov.ua/documents/3516> (дата звернення 22.07.2024).

3. Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 1003 від 25 грудня 2014 року «Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Депресія (легкий, помірний, тяжкий депресивні епізоди без соматичного синдрому або з соматичним синдромом, рекурентний

депресивний розлад, дистимія»». Офіційний сайт Верховної Ради України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1003282-14#Text> (дата звернення 22.07.2024).

4. Розлади психічної сфери внаслідок бойових дій : навч. посіб. / В.Д. Мішиєв, Б.В. Михайлов, Є.Г. Гриневич, В.Ю. Омелянович. — К. : ВСВ «Медицина», 2023. — 127 с., ст.63. ISBN 978-617-505-952-4.

ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ РОЗВИТКУ СВІТОВОГО РИНКУ ПРОТИПУХЛИННИХ ПРЕПАРАТІВ

Матушак М.¹, Панфілова Г.², Бакр Арафа²

¹Буковинський державний медичний університет,
м. Чернівці, Україна

²Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна
panf-al@ukr.net

Актуальність. За оцінками ВООЗ до 2050 р. кількість випадків ураження людей раком у світі зросте, в середньому, на 75-77%. В останні роки велике занепокоєння фахівців викликає факт збільшення випадків онкологічних патологій у людей працездатного віку, а також у дітей. Особливе значення також мають питання низької доступності хіміотерапії для хворих на онкологічні захворювання у країнах, що мають дефіцит ресурсів в охороні здоров'я. За цих умов ринок протипухлинних препаратів (ППП) має всі підстави щодо активного розвитку, незважаючи на високу вартість цих ліків та особливості просування їх по товаропровідній мережі.

Мета роботи. Провести аналіз динаміки обсягів реалізації PPP та визначити основні характеристики розвитку зазначеного сегменту світового ринку ліків..

Матеріали та методи. Дані сайту «Oncology Drugs - Worldwide» (2016-2023 pp.) та спеціалізованих видань з означеної проблематики. Нами використовувалися загальнотеоретичні методи досліджень, а саме історичний, логічний, графічний, порівняльний, бібліо-семантичний, контент-аналіз, структурно-логічний, а також прикладні – математико-статистичні методи аналізу. В аналізі динаміки змін обсягів реалізації PPP по роках нами використовувалися ланцюгові темпи росту (%) та приросту (%) відповідних показників. Обробка даних здійснювалась за допомогою ліцензованого у відповідному порядку пакету статистичного аналізу.

Результати. Встановлено, що світовий ринок PPP протягом 2016-2023 pp. активно розвивався, а обсяги реалізації цих ліків тільки збільшувалися, за виключенням даних 2022 pp.. Щорічні темпи приросту (%) показників обсягів продажу PPP в світі дорівнювали 9,3%. Експерти вважають, що до 2031 року цей сегмент світового фармацевтичного ринку сягне значення 393,1 млрд. дол. США. У 2022 р. ми спостерігали зниження обсягів реалізації PPP до 165,2 млрд дол. США, що було на 2,88% менше, ніж у 2021 році (170,2 млрд дол. США). В цілому, обсяг реалізації PPP у 2023 р. (188,2 млрд дол. США) збільшився у 2,06 раза порівняно з даними 2016 р. (91,38 млрд дол. США). Планується, що у 2028 р. зазначений показник буде дорівнювати 359,1 млрд дол. США, тобто дані будуть у 1,68 разів більшими, ніж у 2024 р. та у 3,93 рази більшими, ніж показники 2016 р.. Аналіз структури реалізації PPP дають змогу стверджувати, що найбільшим сегментом ринку PPP є США. Вже у 2024 р. очікується, що обсяги реалізації PPP на цьому ринку будуть дорівнювати 114600 млн. дол. США. Це становить більше половини (53,53%) від світових показників реалізації PPP. Окрім США, важливе значення у розвитку світового ринку PPP мають регіональні ринку Китаю, Німеччини, Великобританії та Японії. При цьому треба зазначити, що сукупний внесок цих країн у загальний обсяг реалізації PPP суттєво відрізняється від аналогічних даних, що мають місце на ринку США. Так, на ринку Китаю у 2022 р. було реалізовано PPP на суму 23190 млн дол. США, що у 5 рази менше, ніж на